

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Stoletje izkušenj za zdravo prihodnost

OBMOČNA ENOTA
NOVA GORICA
Vipavska cesta 13
Rožna Dolina
5000 Nova Gorica
Slovenija
t +386 5 330 86 12
f +386 5 330 86 42

Goriški epidemiološki poročevalec Avgust 2023

To poročilo lahko vsebuje zaupne podatke, zato je interne narave in namenjeno samo naslovnikom.

ŠTEVILO PRIJAVLJENIH PRIMEROV NALEZLJIVIH BOLEZNI PO OBČINAH, REGIJA NOVA GORICA, AVGUST 2023, PO DATUMU OBOLENJA

OBČINE	AJ	BO	BR	KA	KO	MK	NG	RV	ŠV	TO	VI	AVGUST 2023	Avgust 2022	5-letno povp. 2018-2022
BORELIOZA LYME	9	1	1	1	4	2	2	4	4	4	0	32	67	55,4
- Meningitis														
- Polinevropatija														
- Artropatija														
ENTEROBIOZA	3	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	5	4	7,0
ENTEROKOLITIS PO POVZROČITELJIH														
- <i>Cl. difficile</i>	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0,8
- <i>E. coli</i>														
- <i>Jersinioza</i>														
- <i>Kampilobakterioza</i>	0	1	0	1	0	0	3	1	0	1	0	7	10	16,6
- <i>Salmoneloza</i>	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2	4	2,2
- Šigelozna														
- Drugi bakterijski enteritis														
- Adenovirusni enteritis														
- Noroviroza	2	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	5	3	2,0
- Rotaviroza	4	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	6	2	2,2
- Drugi virusni enteritis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0,2
- Amebioza														
- Kriptosporidioza														
GARJE	1	0	0	0	0	2	0	1	0	1	1	6	0	1,4
GRIPA														
INFEKCIJSKA MONONUKLEOZA	3	0	0	0	0	0	7	1	0	0	1	12	15	7,0
INVAZIVNA BOLEZEN														
- okužba s <i>H.influenzae</i>														
KLOPNI MENINGOENCEFALITIS														
LAMBLIOZA														
MENINGITIS/ENCEFALITIS POVZR.														
- <i>Klebsiella pneumoniae</i>														
MIKROSPORIJA														
MRZLICA Q														
NORICE	7	2	0	0	0	1	2	5	2	1	2	22	19	11,4
OSLOVSKI KAŠELJ														
PASAVEC (<i>Herpes zoster</i>)	5	0	4	2	1	4	6	1	0	0	4	27	17	24,2
SEPSA PO POVZROČITELJIH														
- drugi opr. <i>Stafilokok</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0,0
- <i>Candida albicans</i>														
STREPTOKOKNA ANGINA	2	1	1	0	0	2	5	0	0	0	1	12	9	6,2
ŠEN	7	0	0	0	0	0	0	1	2	0	3	13	14	16,2
ŠKRLATINKA	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	3	3	1,2
TULAREMIJA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0,0
VIRUSNI HEPATITIS PO POVZR.														
<i>Akutni hepatitis B</i>														
<i>Hepatitis B - kronični</i>														
<i>Nosilec virusa hepatitisa B</i>														
<i>Hepatitis C - kronični</i>														
Skupaj NB brez COVID-19	44	5	6	5	6	14	28	16	9	11	12	156	168	154,0
Incidenca / 10.000 prebivalcev	22,3	15,7	10,7	9,5	14,8	27,6	8,8	36,6	14,6	10,0	20,6	15,3	16,5	15,1
COVID-19	3	0	2	1	1	1	3	1	1	4	0	17	2189	561,6
Incidenca / 10.000 prebivalcev	1,5	0	3,6	1,9	2,5	2,0	0,9	2,3	1,6	3,7	0	1,7	214,5	55,0
SKUPAJ VSE NB	47	5	8	6	7	15	31	17	10	15	12	173	2357	715,6
Incidenca / 10.000 prebivalcev	23,8	15,7	14,2	11,4	17,3	29,6	9,7	38,8	16,2	13,7	20,6	17,0	231,0	70,1

* OBČINE: Ajdovščina - AJ, Bovec – BO, Brda – BR, Kanal – KA, Kobarid – KO, Miren – Kostanjevica – MK, Nova Gorica – NG, Renče – Vogrsko – RV, Šempeter – Vrtojba – ŠV, Tolmin – TO, Vipava – VI

*V število prijavljenih primerov niso zajeti AIDS, spolno prenosljive okužbe (razen hepatitsov) in tuberkuloza.

V mesecu avgustu je bilo prijavljenih **156 nalezljivih bolezn** brez COVID-19. Stopnja obolevnosti (15,3/10 000 prebivalcev) je bila nižja kot avgusta 2022 in višja od petletnega povprečja (15,1/10 000) prebivalcev. Najvišja prijavna incidenca je bila v občini Renče - Vogrsko (36,6/10 000 prebivalcev), najnižja pa v občini Nova Gorica (8,8/10 000 prebivalcev).

Med prijavljenimi primeri nalezljivih bolezn je bilo 50,6 % (79) moških in 49,4 % (77) žensk, med njimi 23,1 % (36) otrok v starosti 0 - 4 leta. Najpogosteje prijavljene diagnoze v tem obdobju so bile: **Lymska borelioza** (36 primerov), zoster (27 primerov), **norice** (22 primerov).

Respiratorne nalezljive bolezni (brez gripe in ARI)

Med respiratornimi NB je bilo prijavljenih 22 **primerov noric**, od tega največ v občini Ajdovščina (7 primerov).

Črevesne nalezljive bolezni

Prijavljenih je bilo 22 črevesnih nalezljivih bolezn, med katerimi je bilo največ kampilobakterioz (7 primerov).

Parazitarne nalezljive bolezni

Prijavljenih je bilo šest primerov garij in pet primerov enterobioze.

Vektorske nalezljive bolezni

V mesecu avgustu je bilo prijavljenih 32 primerov Lyme borelioze.

Bolezni proti katerim cepimo

Od nalezljivih bolezn za katere je cepljenje obvezno nismo prejeli nobene prijave.

Spolno prenosljive bolezni

So prikazane v posebnem poglavju.

Zoonoze

V mesecu avgustu je za ulceroglandularno obliko tularemije zbolel 67 letni moški iz znanega endemskega območja tularemije v Baški grapi.

Gospod je lovec, ne spominja se uboda klopa. Na desni strani gluteusa se mu je pojavila razjeda, imel je povečane regionalne bezgavki ter povišano telesno temperaturo. Osebna zdravnica ga je napotila v SBG, kjer je bil ambulantno pregledan in kjer je bil postavljen sum na tularemijo. Odvzeta mu je bila kri za serološko preiskavo na tularemijo. Bris rane ni bil odvzet. Serološko preiskavo je opravil Inštitut za mikrobiologijo v Ljubljani, kjer so potrdili IgM in IgG protitelesa na *F. tularensis* (IgM >1: 256 in IgG >1:256).

V Sloveniji je bilo do leta 2021 število prijavljenih primerov tularemije zelo majhno. V obdobju od leta 1990 do 2020 je skupaj zbolelo 42 ljudi. V obdobju od 1990 do 2010 je bilo prijavljenih od 0 do 2 primera letno, v naslednjih letih pa je letno število primerov nekoliko porastlo. Najvišja incidenca primerov je bila v gorenjski in murskosoboški regiji, v drugih regijah pa so se pojavili le posamezni primeri oz. potrjenih primerov ni bilo. Do leta 2020 je bila večina potrjenih okužb povezana z ubodom klopa, stikom z živalmi ali aktivnostjo v naravi (npr. kmetijska opravila, delo v gozdu), v nekaterih primerih vzročna povezava ni bila opredeljena.

V letu 2021 smo na območju novogoriške zdravstvene regije zaznali izbruh tularemije, v kateri je zbolelo 35 oseb. V tem izbruhu je bila prvič potrjena prisotnost bakterije *F. tularensis* v pitni vodi na treh različnih lokacijah, in sicer v zasebnih zbiralnikih oz. vodovodih, ki so namenjeni lastni oskrbi s pitno vodo (brez ustrezne priprave vode in primerne vzdrževanja).

2. Tedensko spremljanje gripe in drugih akutnih okužb dihal v sezoni 2022/2023

Tabela 1: Število prijavljenih primerov GPB/ARI/COVID-19 na podlagi klinične slike, po starostnih skupinah, tednih, iz mreže za spremljanje gripe, regija Gorica

Skupaj 8	Teden SEZONA 2022/23	Število primerov GPB							Število primerov ARI							Število primerov COVID-19							
		0 - 3 let	4 - 7 let	8 - 14 let	15 - 19 let	20 - 64 let	> 65 let	Skupaj GRIPA	0 - 3 let	4 - 7 let	8 - 14 let	15 - 19 let	20 - 64 let	> 65 let	Skupaj ARI	0 - 3 let	4 - 7 let	8 - 14 let	15 - 19 let	20 - 64 let	> 65 let	Skupaj COVID-19	
6	31 (31.07 - 06.08)	0	0	0	0	0	0	0	21	12	5	4	17	4	63	0	0	0	0	0	0	0	0
6	32 (07.08 - 13.08)	0	0	0	0	0	0	0	25	12	14	4	7	4	66	0	1	1	0	1	0	3	
6	33 (14.08 - 20.08)	0	0	0	0	0	0	0	21	6	8	3	11	1	50	0	1	0	0	2	0	3	
7	34 (21.08 - 27.08)	0	0	0	0	0	0	0	21	12	14	7	11	4	69	0	0	0	1	1	1	3	
7	35 (28.08 - 03.09)	0	0	0	0	0	0	0	22	9	6	3	26	8	74	0	1	1	0	2	0	4	

Tabela 2: Odvzem brisov mrežnih zdravnikov, testirani na influenco A, influenco B, drugi respiratorni virusi, število pozitivnih vzorcev, tedni, sezona 2022/23, zdravstvena regija Gorica

Pošiljatelj	Leto	Teden	Mesec	testirani na influenca A	pozitivni influenca A	testirani na influenca B	pozitivni influenca B	pozitivni drugi resp.virusi
Nova Gorica	2023	31	avgust	0	0	0	0	0
Nova Gorica	2023	32	avgust	2	0	2	0	1
Nova Gorica	2023	33	avgust	0	0	0	0	0
Nova Gorica	2023	34	avgust	1	0	1	0	0
Nova Gorica	2023	35	avgust	0	0	0	0	0
SKUPAJ				3	0	3	0	1

V mesecu avgustu v mreži **nismo** potrdili nobenega **primera** **influenze A**, niti primera **influenze B**. **Smo pa potrdili primer drugi respiratorni virusi.**

Tabela 3: Število zajetih prebivalcev (vzorec) po starostnih skupinah v mreži za spremljanje, po tednih, sezona 2022/23, zdravstvena regija Gorica

Teden SEZONA 2022/23	Število prebivalcev za ta teden						
	0 - 3 let	4 - 7 let	8 - 14 let	15 - 19 let	20 - 64 let	> 65 let	Skupaj PREBIVALCEV
31 (31.07 - 06.08)	770	962	1871	1027	3879	1766	10275
32 (07.08 - 13.08)	1068	1315	2329	1383	3885	1467	11447
33 (14.08 - 20.08)	1068	1315	2329	1375	2860	1159	10106
34 (21.08 - 27.08)	1441	1715	2957	1643	2874	1411	12041
35 (28.08 - 03.09)	904	1076	1799	1166	3731	1760	10436

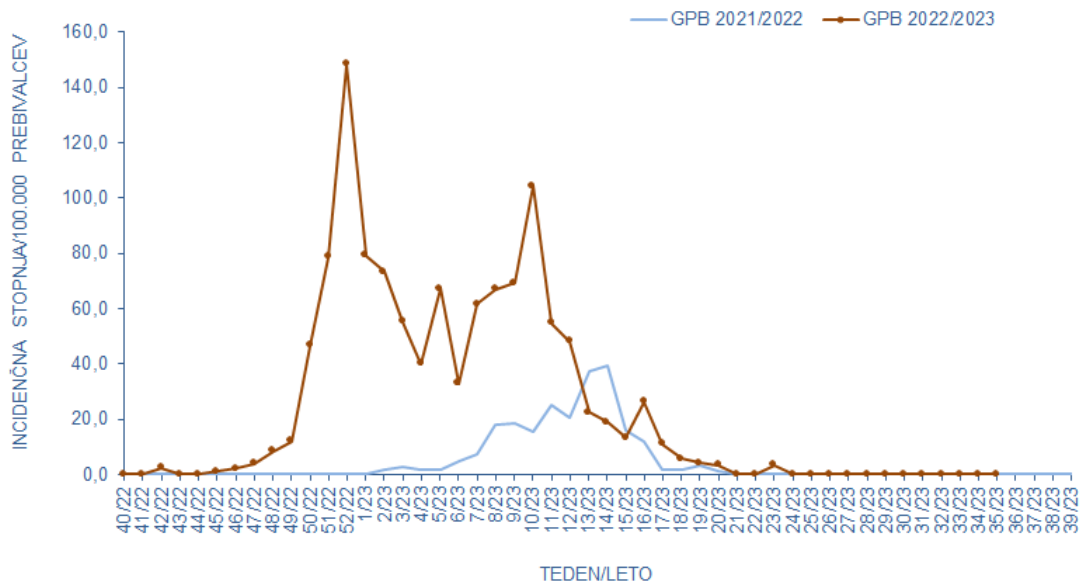
Respiratorni virusi v tednu 35/2023 iz mreže za spremljanje gripe in AOD

V tednu 35/2023 obiskov in posvetov v ambulantah osnovnega zdravstvenega varstva zaradi gripi podobne bolezni (GPB) ni bilo. Število obiskov zaradi akutnih okužb dihal (AOD) je nekoliko višje kot v preteklem tednu, a je bilo še vedno nizko.

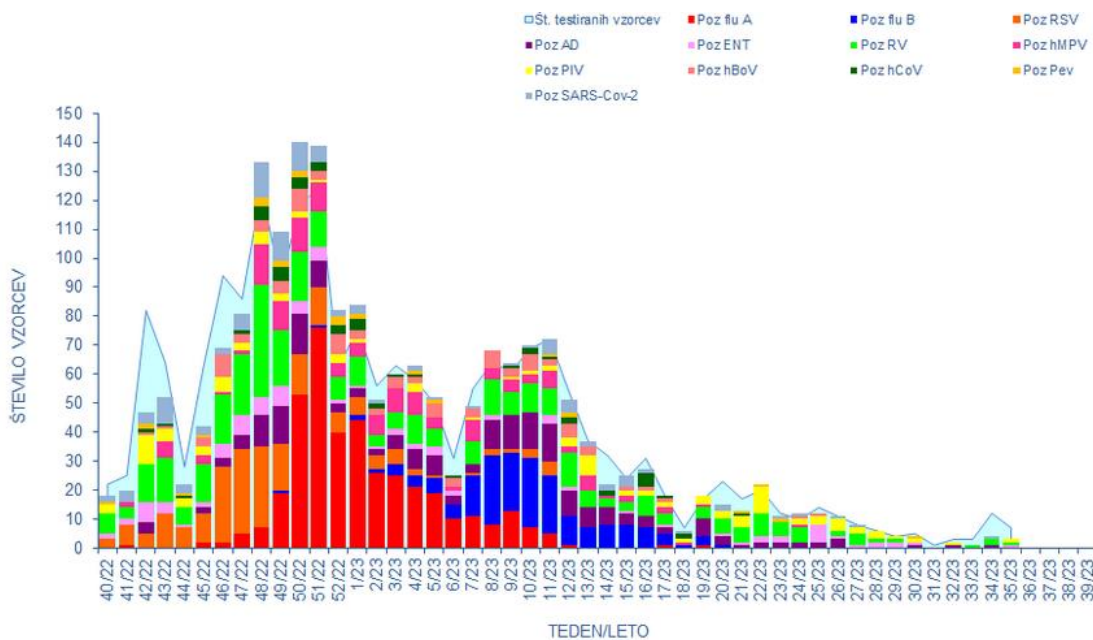
Priliv vzorcev bolnikov z GPB in AOD v laboratorije je bil v tednu 35/2023 podoben kot v preteklem tednu. V tednu 35/2023 okužb z virusi gripe, RSV in humanimi metapneumovirusi nismo potrdili. V sezoni 2022/23 (od 3.10. 2022 do 27. 8. 2023) smo tako v Sloveniji laboratorijsko potrdili 3888 primerov influence tipa A in 1054 primerov influence tipa B.

Izmed drugih virusnih povzročiteljev AOD smo pri bolnikih še vedno največkrat dokazali rinoviruse in sicer v 17% testiranih vzorcev (pretekli teden v 8% testiranih vzorcev). Med testiranimi vzorci so bili v 5% prisotni enterovirusi, v 5% je bilo tudi pozitivnih na viruse parainfluence in v po 1% smo dokazali adenoviruse in sezonske koronavirusi. Delež SARS-CoV-2 je bil nekoliko višji, kot pretekli teden (v 9,4% testiranih vzorcev, pretekli teden pa v 9% testiranih vzorcev).

WHO poroča, da je globalna aktivnost kroženja virusov gripe nizka. Na severni polobli je kroženje gripe pod prazno vrednostjo. O povečani incidenci AOD v poletnih tednih poroča Malta. Že v začetku julija je naraslo število laboratorijsko potrjenih okužb z virusi gripe (večinoma A(H1N1)pdm09 in nekaj B), z zadnjim tednom julija pa je naraslo tudi število potrjenih primerov covid-19. Število hospitalizacij ni naraslo. Na južni polobli sezona gripe izzveneva in aktivnost kroženja virusov gripe povsod upada.

Slika 1: Incidenčna stopnja gripi podobnih bolezni v sezoni 2022/2023 in 2021/2022, Slovenija

Slika 4: Virološki podatki o kroženju različnih respiratornih virusov v Sloveniji v sezoni 2022/2023 (Podatki mrežnega spremljanje na vzorcu ambulant primarnega zdravstva)

Opomba: Število pozitivnih vzorcev v posameznem tednu je lahko večje kot število testiranih vzorcev, saj v nekaterih vzorcih dokazujemo po dva ali več različnih vrst virusov.

Slika 2: Virološki podatki o kroženju različnih respiratornih virusov v Sloveniji v sezoni 2022/2023 (Podatki mrežnega spremljanje na vzorcu ambulant primarnega zdravstva)

Tedensko poročilo skupaj s epidemiološkimi grafi in virološkimi podatki za celotno Slovenijo so dostopni na spletni strani NIJZ: <https://www.nijz.si/sl/tedensko-spremljanje-gripe-in-drugih-akutnih-okuzb-dihal-v-sezoni-20212022>

3. Prijavljene spolno prenosljive okužbe (SPO) v obdobju 1.8. do 31.8. 2023

V tem obdobju smo v regiji prejeli osem prijav **spolno prenosljivih okužb**.

SPO	Ajdovščina	Brda	Nova Gorica	Šempeter Vrtojba	Vipava
Sifilis					
Gonoreja					
Klamidijska genitalna okužba			1 Ž (40 let)		
Genitalni herpes	1 M (80 let) 1 Ž (43 let)		2 Ž (28, 31 let)	1 Ž (23 let)	
Genitalne bradavice	1 Ž (29 let)				1 M (22 let)

CEPLJENJE PROTI COVID-19 S PRILAGOJENIMI CEPIVI

COVID-19 je po vsem svetu in tudi pri nas prisoten že četrto leto. Okužbe povzročata različica Omicron in njene podrazličice. Dobra novica je, da se pričakuje, da bodo nova cepiva še vedno učinkovita pri preprečevanju hudih bolezni, hospitalizacije in smrti zaradi COVID-19.

Ker virus SARS-CoV-2 mutira in se še naprej pojavljajo nove različice, je pomembno spremljati, kako dobro delujejo posamezna cepiva, kar pa je včasih težka naloga, glede na poplavo informacij (in dezinformacij), ki prihajajo iz različnih smeri.

Trenutno so razvita tri različna monovalentna cepiva, prilagojena Omicron različicam. Cepivo proizvajalca **Pfizer-BioNTech**, cepivo proizvajalca **Moderna – mRNA cepiva**, ter cepivo **Novavax- rekombinantno proteiNSKO cepivo**, ki pa še nima odobritve FDA ali EME.

FDA (Uprava za hrano in zdravila) je 11. septembra 2023 spremenila dovoljenje za uporabo v nujnih primerih (EUA) cepiva Pfizer-BioNTech proti COVID-19, tako da vključuje formulo za obdobje 2023–2024. Cepivo Pfizer-BioNTech proti COVID-19 (formula 2023-2024) vključuje monovalentno (eno) komponento, ki ustreza različici Omicron XBB.1.5 SARS-CoV-2. Cepivo Pfizer-BioNTech proti COVID-19 (formula 2023–2024) je odobreno za vse odmerke dane posameznikom starim od 6 mesecev za preprečevanje COVID-19.

Tudi Odbor za zdravila za uporabo v humani medicini (CHMP) pri **Evropski agenciji za zdravila (EMA)** je odločil, da priporoči dovoljenje za promet za monovalentno cepivo proti COVID-19 Pfizer-BioNTech Omicron XBB.1.5. EMA je 30.8. 2023 na podlagi mnenja CHMP priporočila odobritev prilagojenega cepiva proti COVID-19 proti Omicron XBB.1.5.

31.8. 2023 je Evropska komisija sprejela t.i. »commission decision« in na podlagi pozitivnega mnenja CHMP (EMA) odobrila Pfizerjevo cepivo proti covid-19, ki je prilagojeno na sev XBB1.5.

Cepivo Comirnaty Omicron XBB.1.5 (Pfizer – BioNtech) :

Comirnaty Omicron XBB.1.5 vsebuje rakstozinameran, molekulo mRNA z navodili za proizvodnjo proteina iz podrazličice Omicron XBB.1.5 SARS-CoV-2. Comirnaty ne vsebuje samega virusa in ne more povzročiti COVID-19.

Cepivo – znano kot Comirnaty Omicron XBB.1.5 – naj bi se uporabljalo za preprečevanje COVID-19 pri odraslih in otrocih, starejših od 6 mesecev. V skladu s prejšnjimi priporočili EMA in Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC) morajo odrasli in otroci od 5. leta starosti, ki potrebujejo cepljenje, prejeti en odmerek, ne glede na zgodovino cepljenja proti COVID-19. Otroci, stari od 6 mesecev do 4 let, lahko prejmejo enega ali tri odmerke, odvisno od tega, ali so opravili osnovno cepljenje ali so preboleli COVID-19. V svoji odločitvi, da priporoči avtorizacijo, je CHMP upošteval vse razpoložljive podatke o Comirnaty in drugih prilagojenih cepivih, vključno s podatki o varnosti, učinkovitosti in imunogenosti (kako dobro sprožijo imunski odziv). Poleg tega je odbor ocenil nove laboratorijske podatke, ki kažejo močan odziv prilagojenega cepiva proti XBB.1.5 in sorodnim sevom virusa, ki povzročata COVID-19.

Ker je Omicron XBB.1.5 tesno povezan z drugimi različicami, ki so trenutno v obtoku, se pričakuje, da bo cepivo pomagalo ohranjati optimalno zaščito pred COVID-19, ki ga povzročajo te druge različice, pa tudi Omicron XBB.1.5. Od prve odobritve cepiva Comirnaty je bilo pridobljene obsežno znanje o varnosti cepiva. Neželeni učinki so običajno blagi in kratkotrajni. Vključujejo glavobol, drisko, bolečine v sklepih in mišicah, utrujenost, mrzlico, zvišano telesno temperaturo in bolečino ali oteklino na mestu injiciranja. Redko se lahko pojavijo resnejši neželeni učinki. EMA bo zdaj poslala priporočilo CHMP Evropski komisiji za sprejetje pravno zavezujoče odločitve za celotno EU. Tako kot pri drugih cepivih proti covidu-19 bodo nacionalni organi v državah članicah EU določili, kako uporabiti to cepivo v nacionalnih kampanjah cepljenja, pri čemer bodo upoštevali dejavnike, kot so stopnja okužbe in hospitalizacije, tveganje za ranljive ljudi in razpoložljivost cepiva.

V Slovenijo je 12.9. 2023 prispelo 34.560 odmerkov prilagojenega cepiva Comirnaty Omicron XBB.1.5.

Prioritete za cepljenje s prilagojenim cepivom bo potrdila Posvetovalna skupina za cepljenje – PSC pri NIJZ. Prednostno naj bi se s prilagojenim cepivom cepili stanovalci DSO, osebe starejše od 65 let, osebe s kroničnimi obolenji, zdravstveni delavci.